nullus sacerdos[d] eas[e] *person*as feminarum, sicut[f] in canone[g.1] insertum continetur, de quibus *suspicio*[h] esse[i] potest[i], in domo sua habeat; [k]sed neque illas, quas[l] canones[l] concedunt, — quia instigante diabolo etiam in illis scelus frequenter perpetratum invenitur[m] aut etiam in pedissequis earum[n], — scilicet[o] *matr*em *amit*am *soror*em[o]. sed[p] si quis[p] de his habuerit talem necessitatem patientem[q], cui sit necessitas[r] sustentatio presbyteri[s], habeat in vico[t] aut in villa[t] domum longe a presbyteri[u] conversatione[u] et[v] ibi[v] ei[w] subministret[x], quae necessaria sunt. sed et[y] hoc secundum auctoritatem canonum[2] modis omnibus prohibendum, ut[z] nulla *femin*a *ad altare praesumat* accedere aut presbytero *ministr*are aut[aa] infra[bb] cancellos[cc] stare aut sedere.

VIII.

Rubr. Reg. 1, 127: De eadem re (*sc.* Ut nullus in ecclesia mortuum sepeliat).

Praecipiendum sacerdotibus[a] domini[a] secundum canonicam[b] auctoritatem[3], ut[c] de sepulcris[d] et hominibus sepeliendis nihil muneris exigant, nisi forte, qui sepelitur, vivens iusserit ecclesiae, in cuius atrio sepelitur, de suis rebus aliquid tribuere, aut etiam post mortem illius, quibus commissum est eius eleemosynam facere, de illius[e] rebus[e] aliquid sponte[f] dare[f] voluerint. tamen nullatenus a presbyteris illis[g] aliquid[g] exigatur nec[h] ab illis, qui locis et vicis praesunt[i]. prohibendum etiam secundum maio-

---

VI. d) diaconus, subdiaconus *ins. Th.* e) *om. Th.* f) et *ins. R.* g) canonibus *B.* h) suspectio *Th.* i) p. e. *B.* k) et non solum illas *ins. B.* l) antiqui *ins. B.* m) reperitur *B. R.* n) illarum *R.* o) nec igitur matrem neque amitam neque sororem permittimus ultra habitare in domo una cum sacerdote *Th.*; scil. — sor. *om. B.* p) nam si qua *B.* q) *om. B.* r) necessaria *B.* s) diaconi vel subdiaconi *ins. Th.*; *cf. n.* d. t) villa aut in vico *B.* u) conv. presbyteri *Th. nihil addens*; *cf. n.* d. s. v) ubi *Th.* w) eis *R.* x) admin. *Th.* y) etiam *Th.* z) quando missa celebratur *ins. Th.* aa) vel *B.* bb) intra *Th.* cc) cancellum *B.*

VIII. a) s. dom. *om. R.* b) canonum *R.* c) *om. Th.* d) sepulturis *Th.* e) reb. ill. *R.* f) dare sponte *R.* g) aliquid ab illis *Th.* h) sive *R.* i) vel quorum possessio est ipsa ecclesia vel hereditario vel beneficiario iure *add. Th.*

1) Vgl. Conc. Nicaen. c. 3 Hispana, Migne T. LXXXIV, col. 93. 2) Vgl. Conc. Laodic. c. 45 Hispana, Migne l. c. col. 133; Decr. Gelasii c. 28 rubr. Hisp., l. c. col. 805. 3) Vgl. Gregorii I. Registrum 8, 35 (MG. Epist. T. II, p. 37 sq.), wo sich ein sehr ähnlicher Gedankengang, wennschon mit anderen Worten, findet. Vgl. im Allgemeinen Scherer, Kirchenrecht II, S. 614 N. 45.